

niho projektu a tudíž vyvlastnění nebylo, i vrhli se tedy do podniku na vlastní risiko a nesmějí žádati, by to šlo na vrub regulace, jinými slovy platí i tu zásada, že taková přímo svévole rovná se zlému úmyslu, což se úplně srovnává s celým právním řádem, který nejen že hrubou nedbalost klade na roveň zlému úmyslu (§ 1324, 1331 a j. obč. zák.), nýbrž druhdy svévoli dokonce škodolibosti rovná a za zlé zbarvení zlého úmyslu pokládá (§ 1331 obč. zák.). Ale ovšem stěžovatelé, přiznávající teprv nyní v dovolací stížnosti, že jim již před koupí usedlosti bylo sice známo, že labskou regulací bude část pozemků této usedlosti zabrána, tvrdí, že se tehdy jednalo jen o rozsah nepatrný, t. j. pouze o okraj pozemkového komplexu, že jim to tvrdil jich předchůdce v držení S., od něhož koupili. Bude tedy třeba stav věci v příčině této vědomosti vyšetřiti a podle výsledku zjištění usouditi, zda a v jaké míře musili stěžovatelé při koupí s vyvlastněním počítati a podle toho rozhodnouti, zda a v jakém objemu jim odškodnění za tuto újmu přísluší čili nic. Ovšem třeba že šlo o sporné otázky skutkové, musí se zjištění státi v cestě nesporné, nelzež užiti § 2 čís. 7 nesp. říz. a věc na pořad práva odkázati, protože § 30 poslední odstavec zákona čís. 30/1878 pořad práva nadobro vylučuje, ať jde o jakýkoli nárok na odškodnění z příčiny vyvlastnění, tedy třeba i o otázku § 7 téhož zákona. Podle § 25 cit. zák. jsou znalci povinni: skutkové předpoklady, na nichž jejich úsudek spočívá, jakož i ostatní základy svého výpočtu ceny udati a zejména mají odděleně vypočísti znehodnocení zbytku. Podle § 28 má je soudce upozorniti na všechny námítky a připomínky stran, by je mohli do ohledu vzíti, t. j. má je k zodpovědění jich přidržeti. Bývá tu obyčejně zvykem, že, když znalci posudek podali, soudce ustanoví rok, by strany mohly dotázky znalcům klásti. To se v tomto případě nestalo, a tak došlo k tomu, že finanční prokuratura to, co by byla měla uplatniti ve formě dotázek, uplatnila teprve jako body stížnosti, což se zvláště týče položek V.—VIII. usnesení prvního soudce, a rekursní soud se ani těmi body nezabýval, vyřídív obě stížnosti toliko sumárně. Ježto to nejsou čiré právní otázky, protože do nich zapadají i zásady hospodářské, bude třeba námítky stížnosti té — ježto novoty jsou vůbec dovoleny (§ 10 nesp. říz.) a to zvláště zde, kde řízení je neúplné — znalcům předložiti; což podotknouti bylo přes to, že finanční prokuratura dovolací stížnosti nepodala, neboť o řádné vyšetření věci musí se soud postarati z úřední povinnosti (§ 2 č. 5 nesp. pat.). Konečně dlužno doložiti, že odškodné určuje soudce a nikoli znalci, že tedy i posudek znalců je mu pouze pomůckou při jeho stanovení (§ 30 zák. č. 30/1878). Tím jsou nižším stolicím dány jasné a vyčerpávající směrnice pro řízení, jež ještě bude třeba konati. Předbíhati rozhodnutí ve věci samé v kterékoli otázce náhrady nelze, neboť žádná není ještě k řešení zralá.

Čís. 7232.

Exekuce na základě říšskoněmeckých exekučních titulů.

S hlediska § 80 čís. 1 ex. ř. stačí, že říšskoněmecký soud se stal pří-

slušným tím, že žalovaný projednával k hlavní věci, aniž by namítal nepřislusnost soudu.

Byla-li preklusivní prorogací založena příslusnost pro spor listinný podle § 592 a násl. něm. c. ř. s., byla tím založena i pro spor vyhražený podle § 599 téhož řádu.

(Rozh. ze dne 9. srpna 1927, R I 692/27.)

Krajský soud v Č. povolil exekuci na základě rozsudku zemského soudu v Budyšině v Sasku. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Povolení exekuce na základě cizozemského exekučního titulu předpokládá podle § 80 ex. ř., že právní věc podle ustanovení v tuzemsku o příslusnosti platících mohla býti v cizím státě zahájena. Formelní podklad rozhodnutí otázky příslusnosti tvoří však pouze exekuční návrh vymáhajícího věřitele s přílohami a připojenými cizozemskými procesními spisy. V tomto exekučním návrhu musí tedy vymáhající strana přednésti vše, co tento na tvrzeních a průkazech domácího důvodu příslusnosti má prokázati. V tomto případě však vyhotovení cizozemského exekučního titulu předložená s exekučním návrhem nedávají o příslusnosti pro právní věc vysvětlení, zvláště, když předložené listiny mají za předmět pouze odvolací řízení u zemského soudu v Budyšině a z nich nelze seznati, o jaký zvláštní důvod příslusnosti se opírá žaloba proti žalovanému, který má v tuzemsku své řádné bydliště. Následkem toho jest také rekursnímu soudu vzata možnost, by podrobil skutkový stav příslusnosti v jeho právním i skutkovém podkladě přezkoušení, to tím spíše, že se jedná podle obsahu odvolacího rozsudku o »dodatečné řízení ve věcech listinného procesu« zdejšímu zákonu cizí. Neboť již v exekučním návrhu musí soudu exekuci povolujícímu způsobem vyhovujícím § 54 čís. 2 ex. ř. býti prokázáno, že právní věc podle norem o příslusnosti v tuzemsku platících u cizozemského soudu mohla býti zahájena. Jako podklad pro to mohou však přijíti v úvahu pouze předložené doklady a ona vysvětlení, která podávají objasnění o obsahu jednání, které bylo exekučnímu titulu základem, nikoli však tvrzení vymáhající strany učiněná mimo toto procesní jednání, která jako jednostranná prohlášení jedné strany nejsou platně dokazující (§ 266 c. ř. s., § 78 ex. ř.), zvláště když podklad exekuce tvoří pouze spisy a listiny, které však ani prvnému soudu, ani rekursnímu soudu nebyly po ruce. Jelikož tedy exekuční návrh nepřihlíží plně k ustanovení § 80 odstavec první ex. ř., bylo rekursu vyhověti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Jde o příslusnost podle § 80 čís. 1 ex. ř. a odkazuje se na zdejší rozhodnutí ze dne 23. července 1925, R I 613/25, čís. sb. 5190, z něhož vychází, že otázka ta jest pro povolení exekuce rozhodnou. Rekursní soud zamítl exekuční návrh z toho důvodu, že prý ze spisů nevychází, že a jak byl by býval zemský soud v Budyšině, jenž vynesl rozsudek tvořící exekuční ttitul, k vydání jeho podle československých předpisů

příslušným, a dovolací stížnost tvrdí oproti tomu důvody § 99 a 104 druhý odstavec čl. j. n. Co se týče prvního důvodu, tvrdí, že ze spisů vychází, že dlužník jest společníkem protokolované firmy H. & Co. v Sebnici v Sasku, avšak neudal stať, z které by to vycházelo, a nelze také nic takového ani v podáních, ani v přílohách, ani v soudních vyřizeních nalézt. Co se však týče příslušnosti z důvodu § 104 třetí odstavec j. n., neudává sice stížnost rovněž, že a co se kde ve spisech v té příčině nalézá a nejsou tu také spisy sporu zemského soudu v Budyšině, by bylo lze z nich se přesvědčiti, jak bylo se strany dlužníka ohledně příslušnosti proti žalobě jednáno nebo nejednáno, avšak ve vidimovaném opisu rozhodnutí vrchního zemského soudu ze dne 29. května 1926, č. j. R V 354/25, jenž sem byl předložen s dovolací stížností proti rozhodnutí tomu čelící a právě hořejším rozhodnutím zdejší č. j. R I 613/25 vyřízenou, nalézá se tato stať, již, kdyby si rekursní soud jako vlastní její autor byl povšiml, nebyl by mohl příslušnost budyšínského zemského soudu popřít, ježto ji zde již uznal. Pravíť tam: »Ohledně v pochybnost brané místní příslušnosti cizozemského soudu vychází z rozsudku v prvopise předloženého, že žalovaný, aniž by byl námitku nepřislušnosti vznesl, do ústního sporného jednání se pustil před cizozemským soudem a že týž proto ve smyslu § 104 j. n., i kdyby jinak nepřislušným byl, příslušným se stal.« Toto udání obsahu spisů budyšínského zemského soudu v rozhodnutí vrchního zemského soudu jest věrohodným úředním dokladem a, když jím zjištěno, že dlužník se tehdaž do sporu pustil, aniž by námitku nepřislušnosti vznesl, jest tím prokázán důvod příslušnosti podle § 104 druhý odstavec j. n., t. j. preklusivní prorogace. Jde jen o to, zdali touto příslušností jest vyhověno předpisu § 80 čís. 1 ex. ř. Ten praví, že exekučnímu návrhu může býti jen tehdy vyhověno, jestliže záležitost, o niž jde, podle tuzemských předpisů o příslušnosti mohla v cizozemsku, u cizozemského soudu, jenž pak v ní vydal rozhodnutí tvořící nyní exekuční titul, býti zahájena. »Zahájena« totiž nemůže býti věc nikdy na základě preklusivní prorogace podle § 104 druhý odstavec j. n., neboť zahájení rozepře nastává doručením žaloby (§ 232 c. ř. s.) a musil by tu tedy důvod příslušnosti býti již před doručením žaloby, kdežto preklusivní prorogace nastává teprv po doručení žaloby, ježto se děje tím, že žalovaný nevznese při prvním roku (§ 240 c. ř. s.), pokud se týče před začátkem jednání (§ 441 c. ř. s.) námitku nepřislušnosti. Toto znění § 80 čís. 1 ex. ř. zdálo by se tedy překážkou, by uznána býti mohla preklusivní prorogace za důvod příslušnosti v jeho smyslu, a bylo by tomu tak snad vskutku, kdyby nešlo o ustanovení mezinárodního práva, které nemůže vykládáno býti samo o sobě, nýbrž jen v souvislosti s reciprokními předpisy mezinárodního práva druhého státu, s nímž o styk jde. Mezi tato reciprokní ustanovení mezinárodního práva Německé říše, o niž jde, patří podle obsahu svého odpovídající zdejšímu § 80 čís. 1 ex. ř. předpis §u 328 čís. 1 něm. civ. soudního řádu, jenž také do vládní vyhlášky ze dne 25. června 1924, čís. 131 sb. z. a n., uvádějící ve známost rozsah vzájemnosti zaručené předpisy něm. civ. soudního řádu o exekuci na

základě cizozemských titulů exekučních, byl pojat, a jenž zní podstatně jinak, totiž že »Uznání cizozemského rozsudku jest vyloučeno, jestliže soudy státu, jemuž cizozemský soud náleží, podle německých zákonů příslušny nejsou«. Tu jde nikoli o příslušnost před zahájením rozepře, nýbrž prostě o příslušnost, třeba nastala teprv po zahájení rozepře, a v tom smyslu nutno následkem reciprocity aspoň v poměru k Německu vyložit i § 80 čís. 1 ex. ř., by vzájemnost byla úplná a nastala rovnoprávnost, jak toho zásada věrnosti a víry a úmysl obojích vlád, jež příslušná prohlášení učinily na základě předchozího oboustranného jednání, vyžaduje. Arg. vyhláška čís. 131/24 posl. odst. slova »v tomto rozsahu«, tedy právě také v rozsahu § 328 čís. 1 něm. c. ř. s. Jinak by totiž pro Československo v Německu předpis § 328 čís. 1 něm. civ. soud. řádu splněn byl, rozsudek o vykonatelnosti by se vydal a exekuce by tedy byla povolena (§ 722 a 723 něm. c. ř. s.), protože § 38 něm. c. ř. s. rozeznává výslovnou a preklusivní úmluvu o příslušnost soudu a § 39 o této praví, že nastává tím, že žalovaný k věci hlavní projednává, aniž by nepřislušnost uplatňoval, kdežto pro příslušníky Německa v Československu by předpis § 80 čís. 1 ex. ř. splněn nebyl a exekuce tedy povoliti se nemohla, ačkoli jinak jest v § 104 čtvrtý odstavec j. n. podstatně stejné ustanovení, jako v něm. c. s. řádu v § 39. Rozdíl je jen ten, že něm. c. ř. s. nezná t. zv. prvního roku, nýbrž i v řízení před »Landgerichy« musí se námitka nepřislušnosti vznésti dřív, než se žalovaný pustí do jednání (§ 274), zrovna tak jako v řízení před »Amtsgerichy« (§ 504), což ovšem je rozdíl pro spornou otázku naprosto nepodstatný. Doložit dlužno jen, že, byla-li založena příslušnost preklusivní prorogací pro spor listinný podle § 592 a násl. něm. c. ř. s., byla tím samým založena i pro spor vyhražený podle § 599 téhož řádu, neboť podle § 600 téhož řádu je to jen pokračování původního sporu, jako v tuzemsku platební příkaz a následující na to na námítky žalovaného spor jsou dohromady také jediným řízením. Zdejší c. s. řád výhradu námitek v mandátním řízení, jež odpovídá německému listinnému sporu, nezná (§ 548 násl. c. s. ř.), kdežto něm. právo zase nezná platebního příkazu, majíc místo něho stručné jednání, stručné právě tím, že se námítka podle § 598 vyhrazují.

Čís. 7233.

Pozemková reforma.

Nevyhledává se, by před uvedením v držbu zabrané nemovitosti byla složena přejímací cena. Obdoby jiných zákonů o vyvlastnění nelze tu použiti.

Nárok Státního pozemkového úřadu z výpovědi jako exekučního titulu nepomíjí tím, že exekuce nebyla do určité doby provedena. Obdoby předpisů § 575, třetí odstavec, c. ř. s. a § 200 čís. 3, 282 ex. ř. nelze tu použiti.

Předpis § 863 obč. zák. neplatí pro styk s úřady.

(Rozh. ze dne 9. srpna 1927, R I 707/27.)